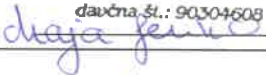

Trpinčeva ulica 108
1000 Ljubljana

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA PODJETJA ECOPLUS D.O.O. PRED INDUSTRIJSKO NESREČO (razlitje, požar)

Verzija 1.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelač	ZAME s.p. Maja JENKO	5.10.2022	<i>Zame Maja Jenko s.p.</i> <i>Prapretno 23. a, 1430 Hraštnik</i> <i>tel.: 041 957 861</i> <i>davčna št.: 90304608</i>
Sprejel	DIREKTOR Martin JENKO		
Skrbnik	MIHA LAMPREHT	24.11.22	

Številka:

Datum: 5.10.2022

KAZALO VSEBINE:

1 INDUSTRIJSKA NESREČA (razlitje nevarne snovi, požar)	3
1.1 Uvod.....	3
2 VRSTA NESREČE	5
3 OBSEG NAČRTOVANJA	6
4. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	7
4.1 Temeljne podmene.....	7
4.2 Uporaba načrta	9
4.2.1 Stopnje ukrepanja	9
5 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA.....	11
6 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA	12
6.1 Obveščanje pristojnih organov in služb	13
6.1 Obveščanje javnosti	15
7 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	16
8 UPRAVLJANJE IN VODENJE	17
8.1 Organi in njihove naloge	17
8.2 Vodenje intervencije v izrednih razmerah.....	17
9 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	18
9.1 Zaščitni ukrepi.....	18
9.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	18
9.1.2 Gašenje	19
9.1.3 Evakuacija.....	20
9.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči.....	21
9.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	21
9.2.2 Zaščita okolja.....	22
9.2.3 Zaklanjanje	22
10 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	23
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	24
11.1 Pomen pojmov.....	24
11.2 Razlaga okrajšav.....	24

1 INDUSTRIJSKA NESREČA (razlitje nevarne snovi, požar)

1.1 Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob industrijski nesreči na območju podjetja Ekoplus temelji na določilih Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06 UPB, 97/10 in 21/18 ZNOrg), Doktrini zaščite, reševanja in pomoči (Vlada RS, št. 912-07/2002-1 z dne 30. 05. 2002), Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16) ter na Oceni ogroženosti podjetja Ekoplus. Izdelan je v skladu z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) ter Okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovalne naprave, ki lahko povzročajo onesnaženje okolja večjega obsega št. zbiranje.

ECOPLUS d.o.o. je malo družinsko podjetje, ki ga sestavlja uprava in izvedba. V podjetju je trenutno je 16 zaposlenih, od tega 4 v upravi, 12 pa v izvedbi.

Podjetje EKOPLUS d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 2005. Je vodilno podjetje na področju čiščenja rezervoarjev za naftne derivate, rezervoarjev za ostale snovi in tehnološke kanalizacije. Podjetje se ukvarja z odvozom odpadkov in njihovo uničenje na ekološki način.

Dejavnost podjetja obsega:

- prevzem in zbiranje odpadkov pri povzročiteljih odpadkov, ki jih prevzema iz javne komunalne službe in iz proizvodne storitvene dejavnosti,
- čiščenje in vzdrževanje rezervoarjev; skladiščnih rezervoarjev za različne snovi, rezervoarjev na bencinskih servisih, premičnih rezervoarjev in rezervoarjev v gospodinjstvih,
- čiščenje lovilnikov olj, avtopralnic in tehnološke kanalizacije,
- čiščenje in vzdrževanje kanalizacije; odtokov in odtočnih cevi, fekalnih črpališč in jaškov, čiščenje in vzdrževanje MKČN in industrijskih ter javnih komunalnih čistilnih naprav,
- praznjenje in čiščenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav,
- čiščenje in vzdrževanje kovinsko obdelovalnih strojev in proizvodnih linij,
- čiščenje avtopralnic,
- vzdrževanje, kontrola in čiščenje komunalnih in industrijskih čistilnih naprav,
- čiščenje različnih industrijskih objektov in naprav; silosi za različne snovi, filtrirne naprave, črpališča.

Prejemniki načrta

Vodje enot Ekoplus	Načrt se hrani v elektronski obliki na internem računalniškem omrežju
Mestna občina Ljubljana	Tiskana oblika
Gasilska brigada Ljubljana	Tiskana oblika

Splošni podatki o podjetju

Ime organizacije in naslov	Ecoplus d.o.o.
Obrat organizacije	Trpinčeva ulica 108, Ljubljana
Številka telefona	01 546 50 15
Elektronska. pošta	info@ecoplus.si
Spletna stran	http://www.ecoplus.si
Matična številka	2084104000
Direktor podjetja	
Dejavnost družbe	Ekologija; komunala in odpad

Opis lokacije

Podjetje se nahaja na naslovu Trpinčeva 108, v mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju MOL) v bivši tovarni ščetk Žima. Prostor, kjer podjetje sedaj deluje, so bili v preteklosti namenjeni kurilnici in skladišču nevarnih snovi.

Objekt, v katerem se nahaja podjetje, meji na reko Ljubljanico na severovzhodu in kmetijske površine na jugozahodu. Na vzhodu meji na poslovno stanovanjski objekt in na zahodu na kmetijske površine.

V zadnjih letih so v neposredni bližini podjetja, v bivših proizvodnih prostorih, zrasla stanovanja, sprva za gradbene delavce in nato še za njihove družine.

Slika 1: Lokacija podjetja Ecoplus d.o.o

D-100	Ocena ogroženosti podjetja Ecoplus
-------	------------------------------------

2 VRSTA NESREČE

Glede na lastnosti odpadkov, ki jih skladiščimo, so možne naslednje nesreče, v katerih bi bile udeležene nevarne snovi:

- razlitje
- požar
- požar v povezavi z eksplozijo mešanice zraka in hlapov organskih topil

Razlog, da smo v načrtu obdelali le požar, utemeljujemo z naslednjimi dejstvi:

- A. razlitja so, glede na zasnovo skladišč ter tehnične in organizacijske ukrepe, brez hujših posledic obvladljiva z lastnimi zaposlenimi in sredstvi znotraj podjetja;
- B. najslabša možna posledica razlitja je lahko požar;
- C. med odpadki, ki se zbirajo in ki nastanejo pri čiščenju so tudi vnetljivi odpadki. Največji del vnetljivih odpadkov predstavljajo čistilne krpe, ostanki barv, topil in goriv.
- C. v sklopu gašenja požara nastajajo požarne vode, ki bodo obravnavane in obvladovane kot razlitje nevarnih snovi
- D. verjetnost eksplozije je bistveno manjša od požara
- E. učinek eksplozije ne bi imel vpliva zunaj meja podjetja, požar kot njegova posledica pač

3 OBSEG NAČRTOVANJA

Na območju Mestne občine Ljubljana načrte ZiRa pred nesrečami z nevarnimi snovmi izdelajo podjetja, zavodi in organizacije, ki proizvajajo, transportirajo, skladiščijo ali uporabljajo nevarne snovi na podlagi zakonodaje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstva pred požari, varstva pri delu in drugih področij:

Glede na količine in vrste nevarnih snovi, ki jih skladiščimo na lokaciji, skladno z *Uredbo o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic* («Seveso direktiva») podjetje Ekoplus d.o.o. ni razvrščen med **obrate tveganja za okolje**.

Za izvedbo ukrepov je potrebno **sodelovanje zaposlenih** tako v načrtovanju kot pri izvedbi zaščite in reševanja. Glede na možne posledice nesreč je načrtovano in usklajeno tudi sodelovanje s centrom za obveščanje ter bližnjimi gasilskimi enotami.

Občina in podjetja načrte ZiR za nevarne snovi medsebojno uskladijo.

Usklajen izvod načrta podjetja dostavijo službi za zaščito in reševanje Mestne občine Ljubljana, URSZR Izpostava Ljubljana in GB Ljubljana. Načrt ZiR podjetja je dodatek k občinskemu načrtu ZiR z ob nesreči z nevarno snovjo.

D-31	Načrt podjetij z nevarnimi snovmi
------	-----------------------------------

Podjetja, ki izdelujejo načrte ZiR in je priloga občinskemu načrtu za nesreče z nevarnimi snovmi z občino uskladi in natančno razdela obveščanje, zaščitne ukrepe in naloge zaščite in reševanja glede na značilnost nesreče, območje ogroženosti in vplive zunaj podjetja na ljudi, živali in okolje.

4. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

4.1 Temeljne podmene

Glede na strokovne študije, analize in ocene ogroženosti je koncept zaščite, reševanja in pomoči razdeljen na dve stopnji in sicer:

Nesreča manjšega obsega:

Takšno nesrečo lahko praviloma obvladujejo zaposleni na območju podjetja ali lokalne skupnosti, kjer se nahaja podjetje. Po nastanku nesreče, sledi obveščanje pristojnih organov, ocena stanja na terenu, vzpostavitev stanja pripravljenosti za ukrepanje, aktiviranje sil za zaščito, reševanje in nadaljnje spremljanje in prilagajanje dejavnosti razvoju dogodkov. Ljudem in naravnemu okolju v tem primeru ne grozi večja nevarnost.

Nesreča večjega obsega:

Za nadzor in obvladovanje takšne nesreče je nujno potrebno uporabiti dodatne posebne sile in sredstva. Izvede se obveščanje pristojnih organov, ocena razmer, izvajanje ZRP in določitev ZU, sledi aktiviranje sil in sredstev za ZRP, posredovanje informacij javnosti, spremljanje situacije in prilagajanje dejavnosti razvoju dogodkov in na koncu poročilo in končna ocena ter analiza izvedenih aktivnosti.

Stopnje nevarnosti

Načeloma za vsako stopnjevanje nevarnosti, ne glede na specifičnost vrste nesreče, velja naslednja razvrstitev:

- I. **Začetna nevarnost (nivo 1)** - gre za dogodke z možnostjo zaustavitve širjenja nevarnosti in preprečitve posledic nesreč z ukrepanjem prisotnih na kraju dogodka;
- II. **Objektna nevarnost (nivo 2)** - pri tovrstnih dogodkih že nastaja materialna škoda, ogrožen je celoten objekt ali območje izvajanja tehnološkega procesa. Prekinejo se dela oz. tehnološki postopki, nujno je izvajanje dodatnih zaščitnih ukrepov kot so: umik ogroženega dela zaposlenih, uporaba dodatne zaščitne opreme pri intervencijskih ekipah ter vključitev zunanjih intervencijskih ekip;
- III. **Splošna nevarnost (nivo 3)** - v tem primeru gre za ogrožanje večjega števila zaposlenih in okoliških prebivalcev. Pri vseh prebivalcih v vplivnem območju so potrebni takojšni zaščitni ukrepi. V tej fazi je prednostno enotno obveščanje in izvajanje pravočasnega umika oziroma evakuacije zaposlenih.

Nivoji izrednih razmer

Odziv v primeru nesreče z nevarnimi snovmi temelji na štirih nivojih izrednih razmer (0-3). Potek ukrepanja je različen glede na vrste in nivoje nevarnosti:

- **nivo 0:** nevaren dogodek, ki bi lahko povzročil nesrečo, a do nje zaradi spleta okoliščin ni prišlo
- **izredne razmere 1. nivoja:** začetni požar ali eksplozija (obvladan s strani prisotnih), manjše onesnaženje (brez vdora nevarnih snovi izven podjetja)
- **izredne razmere 2. nivoja:** požar/explozija/onesnaženje, katerega prisotni s priročnimi sredstvi ne morejo obvladati, a je omejen na področje podjetja
- **izredne razmere 3. nivoja:** požar/explozija/onesnaženje, ki je kljub intervenciji zunanjih ekip povzroči večje onesnaženje okolja, večjo gospodarsko škodo, poškodbe zaposlenih, obiskovalcev in ima vpliv izven podjetja.

Območja nevarnosti

Vplivno področje nevarnosti se širi od kraja nesreče znotraj podjetja, lahko pa zajame tudi njegovo okolico. Je funkcija prostora in časa, zato je zelo pomembno na osnovi vrste in količine nevarnih snovi ter drugih vplivnih dejavnikov (vrsta nesreče, meteorološki pogoji) oceniti začetna področja ogrožanja, kar omogoča pravočasno obveščanje in ustrezne zaščitne ukrepe v določenem urbanem prostoru.

Zato je potrebno takoj:

- locirati in identificirati vir ogrožanja;
- omejiti in preprečiti nadaljnje širjenje v okolje;
- oceniti potrebo po javnem alarmiranju in začasni evakuaciji ogroženega prebivalstva ali drugih zaščitno reševalnih ukrepov ter
- oceniti možnosti za čimprejšnjo sanacijo okolja.

Prebivalci v vplivnem območju nesreče morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o nevarnostih, posledicah in o ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter z navodili o ravnanju ob taki nesreči.

V ta namen po potrebi odgovorna oseba podjetja (pomočnik direktorja) preko ReCO Ljubljana in lokalnih medijev obvešča prebivalstvo o ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic nesreč ter z navodili o ravnanju in zaščiti ob taki nesreči. Ob potrebi po takojšnjem obveščanju ogroženih prebivalcev odloči o obveščanju preko ReCO, lokalnih medijev in megafonov v gasilskih in policijskih vozilih vodja intervencije ali povzročitelj nesreče (odgovorna oseba podjetja povzročitelja) v skladu z načrtom.

4.2 Uporaba načrta

Načrt ZiR ob nesreči z nevarno snovjo v podjetju Ecoplus d.o.o. se aktivira, ko pride do nesreče, v kateri upravljavci nevarnih snovi in zaposleni sami več ne obvladujejo situacije, oziroma, ko pride do čezmejnega vpliva na ljudi in okolje.

Odločitev o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči z nevarno snovjo v podjetju sprejme direktor podjetja, v primeru odsotnosti direktorja pa odločitev sprejme njegov namestnik.

Za operativno izvedbo nalog gasilskih enot (v nadaljevanju: GE) se uporablja Operativni načrt aktiviranja in obveščanja GE v MOL.

4.2.1 Stopnje ukrepanja

1. Stopnja izvedbe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi – lastno ukrepanje:

Podjetje ob nesreči z nevarnimi snovi izvaja osnovno ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, v skladu s priporočili tega načrta in lastnih navodil ter načrtov, gašenje začetnih požarov, evakuacijo zaposlenih ter opreme iz poškodovanega objekta ali območja, kjer je prišlo do nesreče z nevarnimi snovmi.

2. Stopnja izvedbe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi – ukrepanje primarnih sil za ZiR:

Ko stanje na intervenciji preseže zmožnosti lastnega ukrepa povzročitelja nesreče, se sproži 2. stopnja izvedbe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Naloge ZiR ob prometnih in drugih nesrečah, pri katerih so prisotne nevarne snovi, opravlja na področju podjetja Ekoplus d.o.o. kot GEŠP enota GB Ljubljana. Podporo jim nudijo ostali PGD-ji v skladu z operativnim gasilskim načrtom ter ostale sile ZRP v skladu z njihovimi načrti dejavnosti (policija, NMP, itd.). V kolikor se izkaže, da gre za specifično ali večji obseg nesreče se po potrebi vključijo dežurne službe javnih služb v pristojnosti MOL (plin, vodovod, lokalne ceste), države (elektrika, državne ceste) ter državni organi in službe pristojne za zadeve ZiR ter organi in službe varstva okolja.

Na podlagi tega določila in obvestila o nesreči z nevarnimi snovmi vodja intervencije prične izvajati aktivnosti ob nesreči z nevarnimi snovmi na območju podjetja, ko podjetje samo ne more vzpostaviti nadzora nad situacijo.

V intervencijo se po potrebi vključujejo državne pristojne službe ZiR ter organi in službe varstva okolja, ki jih je ReCO, na podlagi obvestila vodje intervencije, v skladu s svojimi postopki ter državnimi načrti, napotil na mesto nesreče.

Organizacija izvajanja reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi (zavarovanje prizadetega območja, omejitev ogroženega območja, zaustavitev izpusta, omejitev širjenja snovi, osnovno zbiranje snovi), je v pristojnosti vodje intervencije.

Morebitno potrebno gradbeno mehanizacijo, ustrezne posode in opremo za osnovno zbiranje nevarne snovi ter drugo posebno opremo in sredstva na podlagi zahteve vodje intervencije zagotovi državni organ, pristojen za zadeve ZiR, če to ni bilo zagotovljeno na prvi ravni ukrepanja.

3. Stopnja izvedbe ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi – ukrepanje dodatnih sil za ZiR:

Ukrepanje v tretji stopnji glede na količine in vrsto nevarnih snovi ne bi bilo potrebno.

Sanacija

Aktivnosti se odvijajo pretežno po zaključku reševanja. Najpogostejša aktivnost je odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov oziroma dekontaminacija.

V tem primeru vodja intervencije o tem obvesti ReCO, ki nato izvede ustrezne postopke obveščanja in aktiviranja državnih organov in služb pristojnih za zadeve ZiR ter organov in službe varstva okolja, ki odstranitev nevarnih snovi in očiščenje zemljišča, vode in objektov, uskladijo oziroma določijo in nadzirajo izvajanje z lastnikom.

V kolikor podjetje ni zmožno vse potrebno za odstranitev nevarne snovi in očiščenje oziroma dekontaminacijo organizira državni organ pristojen za zadeve ZiR in državni organi ter službe pristojni za varstvo okolja.

5 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

- Osnovo predstavljajo delavci in razpoložljiva oprema podjetja Ekoplus d.o.o. Delavci so usposobljeni za ravnanje z nevarnimi snovmi ter tudi za ukrepanje v izrednih razmerah. Ekipa se formira na osnovi navodila dežurnega za intervencije v podjetju.
- Glede na obseg in zahtevnost dogodka oz. nevarnosti, se po potrebi vključi tudi GBL kot GEŠP.

P-2	Razpoložljiva oprema podjetja Ekoplus d.o.o.
-----	--

6 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

Opazovanje, obveščanje in alarmiranje je organizirano kot enoten sistem za odkrivanje in spremljanje nevarnosti naravnih in drugih nesreč, obveščanje in alarmiranje ter vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah. Sestavlja ga telekomunikacijski sistem, centri za obveščanje ter sredstva za alarmiranje.

ReCO sprejema na telefonsko številko 112 vsa obvestila o nesreči oziroma izrednem dogodku z nevarno snovjo na področju MOL:

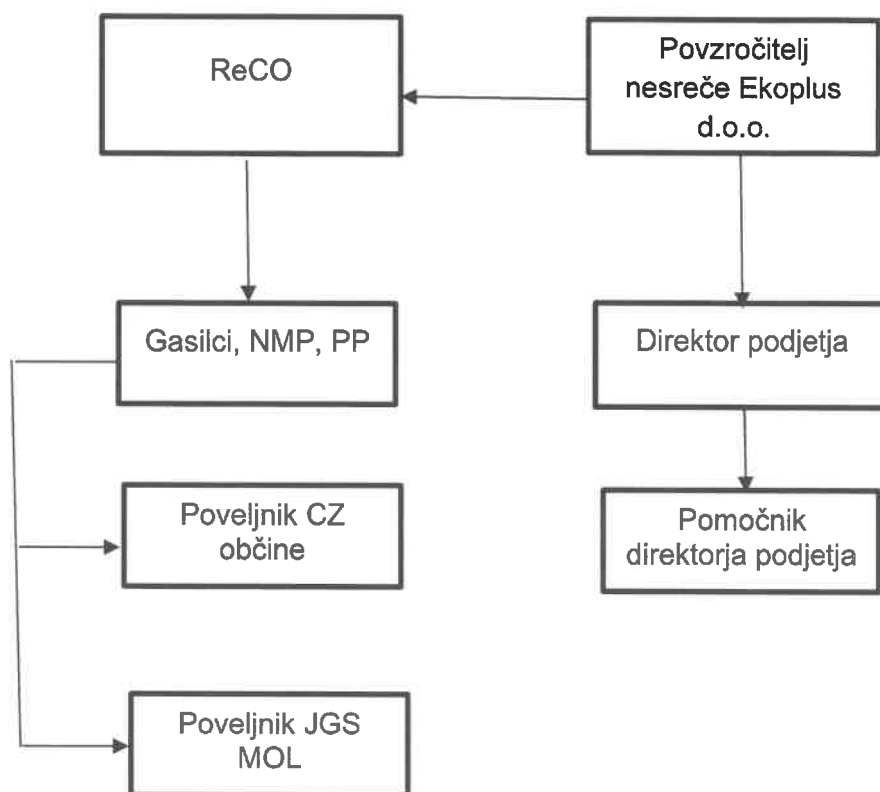
- povzročitelja nesreče;
- Policije ;
- inšpekcijskih služb;
- očitvidcev ali mimoidočih;
- društev ali nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri ZRP.

Prvo obvestilo o nesreči z nevarno snovjo namenjeno ReCO mora vsebovati naslednje podatke:

- kaj se je zgodilo;
- kje se je zgodilo;
- kdaj se je zgodilo;
- čim natančnejši opis vrste nevarne snovi oz. njenih lastnosti in količini snovi ter
- posledice (ponesrečeni, mrtvi, pogrešani, število udeleženi v nesreči);
- kakšne so poškodbe ponesrečencev,
- posledice v okolju, objektih in infrastrukturi,
- okoliščine na kraju nesreče, če je to potrebno (dostopnost, vremenske razmere...);
- možnih posledicah za reševalce in okoliške prebivalce (požari, kisline, plini, nevarnost eksplozije).
- ali je bil o nesreči že kdo obveščen;
- ali so na mestu nesreče že reševalne službe oziroma sile za ZRP oziroma jih je kdo že klical (gasilci, NMP, policija);
- ali so na kraju nesreče potrebne specializirane službe in organi (npr. dežurni elektro delavci, dežurni delavci s področja dobav plina itd.).

Identifikacijo nevarne snovi v podjetju, kjer je prišlo do nesreče opravi vodja gasilske intervencije v sodelovanju z odgovornimi osebami podjetja.

6.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

Slika 2: Algoritem poteka obveščanja pristojnih organov o nevarnosti nastanka ali ob nesreči z nevarnimi snovmi.

Na podlagi obvestil od povzročitelja nesreče-Ekoplus d.o.o., ReCO Ljubljana ob nesreči z nevarno snovjo v slučaju poškodovanih oseb najprej obvesti NMP in aktivira pristojne GB Ljubljana ter po potrebi GE PGD-jev. Vodstvo podjetja istočasno obvesti direktorja podjetja o nesreči. V kolikor je ob nesreči prišlo do večjega števila ogroženih ali poškodovanih oseb, večjem onesnaženju ali potrebo po evakuaciji se obvešča odgovorne osebe občine po vrstnem redu s »Seznama vodilnih oseb v občini, ki jih ReCO obvešča o izrednih dogodkih«: poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika in župana občine. OŠCZ se aktivira na zahtevo odgovornih oseb.

Opazovanje in spremljanje nevarnosti

Za opazovanje in spremljanje nevarnosti ter ocenjevanje stopnje nevarnosti zaposlene ustrezno informiramo, izobražujemo in usposabljamo. Ob ugotovitvi določene nevarnosti in oceni dogodka, se vodi postopke v skladu z načrtom ukrepanja v izrednih razmerah.

Nivoji izrednih razmer (natančneje so opisani v poglavju 4):

- Nevaren dogodek (še ne govorimo o nevarnosti ali nesreči)
- Začetna nevarnost – nivo 1
- Objektna nevarnost – nivo 2
- Splošna nevarnost – nivo 3

P-3	Obveščanje glede na nevarnost
-----	-------------------------------

Prepoznavanje

Zgodi se lahko več vrst nepredvidenih, nenormalnih in nevarnih dogodkov. Vsi zaposleni so dolžni biti pozorni na situacije kot so:

- dim ali plamen
- pojav visoke temperature ali pritiska tam, kjer to ni pričakovano
- puščanje, iztekanje ali hrup (šum), ki niso povezani z običajnimi aktivnostmi

Poleg naštetih lahko še mnoge druge neobičajne situacije ali znamenja opozarjajo, da je / bo prišlo do nenormalnega (nepredvidenega) dogodka ali nesreče.

Osnovna ocena stanja

Oseba, ki je odkrila nenavaden (nepredviden) dogodek, pojav ali nesrečo, mora nemudoma obvestiti prisotnega vodjo, ki ukrepa v smeri preprečitve širjenja nezgode in izvedbe sanacije. V kolikor vodja oceni, da s svojimi sodelavci ne bo zmožni obvladati dogajanja, o njem obvesti ReCO (št. 112) ter jim posreduje naslednje podatke:

- kaj se je zgodilo;
- kje se je zgodilo;
- kdaj se je zgodilo;
- čim natančnejši opis vrste nevarne snovi oz. njenih lastnosti in količini snovi ter
- posledice (ponesrečeni, mrtvi, pogrešani, število udeleženi v nesreči);
- kakšne so poškodbe ponesrečencev,
- posledice v okolju, objektih in infrastrukturi,
- okoliščine na kraju nesreče, če je to potrebno (dostopnost, vremenske razmere...);
- možnih posledicah za reševalce in okoliške prebivalce (požari, kisline, plini, nevarnost eksplozije).
- ali je bil o nesreči že kdo obveščen;
- ali so na mestu nesreče že reševalne službe oziroma sile za ZRP oziroma jih je kdo že klical (gasilci, NMP, policija);
- ali so na kraju nesreče potrebne specializirane službe in organi (npr. dežurni elektro delavci, dežurni delavci s področja dobav plina itd.).

Identifikacijo nevarne snovi v podjetju, kjer je prišlo do nesreče opravi vodja gasilske intervencije v sodelovanju z odgovornimi osebami podjetja.

Oseba, ki javlja, mora biti dosegljiva za dodatne informacije.

Obveščanje

Obveščanje poteka preko ReCO po sistemu, ki je določen v dokumentu o obveščanju. Nadaljnje obveščanje gasilskih enot in sil za reševanje pa potem sproži vodja intervencije.

6.1 Obveščanje javnosti

Seznanjanje javnosti se izvede na osnovi zahteve vodje intervencije preko Centra za obveščanje.

- Obveščanje organov in organizacij za ZiR o nesreči se prične ob razglasitvi **objektne nevarnosti (nivo 2)**.

Posredovanje obvestil prebivalcem na ogroženem območju poteka preko lokalnih medijev, katerim direktor podjetja poda kratko poročilo.

7 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

Ob 1. nivoju vodja izmene vključi v intervencijo prisotne zaposlene ter potrebno razpoložljivo opremo.

Ob 2. nivoju vodja izmene oz. namestnik aktivira ReCO na št. 112. Vodenje prevzame zunanji vodja intervencije, ki samostojno odloča o nadaljevanju aktivnosti pri intervenciji.

Ob 3. nivoju vodja intervencije zahteva najširšo pomoč za preprečitev širitve nesreče. Pokličejo se dodatne sile za preprečevanje izlitiya.

8 UPRAVLJANJE IN VODENJE

8.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10 in 21/18-ZNOrg). Operativno strokovno vodenje sil za ZRP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRP v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poveljnika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ MOL ali vodjo intervencije.

8.2 Vodenje intervencije v izrednih razmerah

- **nivo 1:** pomočnik direktorja / namestnik
- **nivo 2:** pomočnik direktorja / namestnik preda vodenje vodji zunanje intervencije
- **nivo 3:** vodja zunanje intervencije

V vseh primerih nevarnosti pomočnik direktorja oz. njegov namestnik prvi ocenjuje stanje nevarnosti in skladno z načrtom zaščite in reševanja **oceni in razglasi nivo izrednih razmer**, ter obvešča ReCO in svoje nadrejene.

Vodja intervencije **poroča v center za obveščanje** po elementih v skladu s 3. členom *Navodila za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah*.

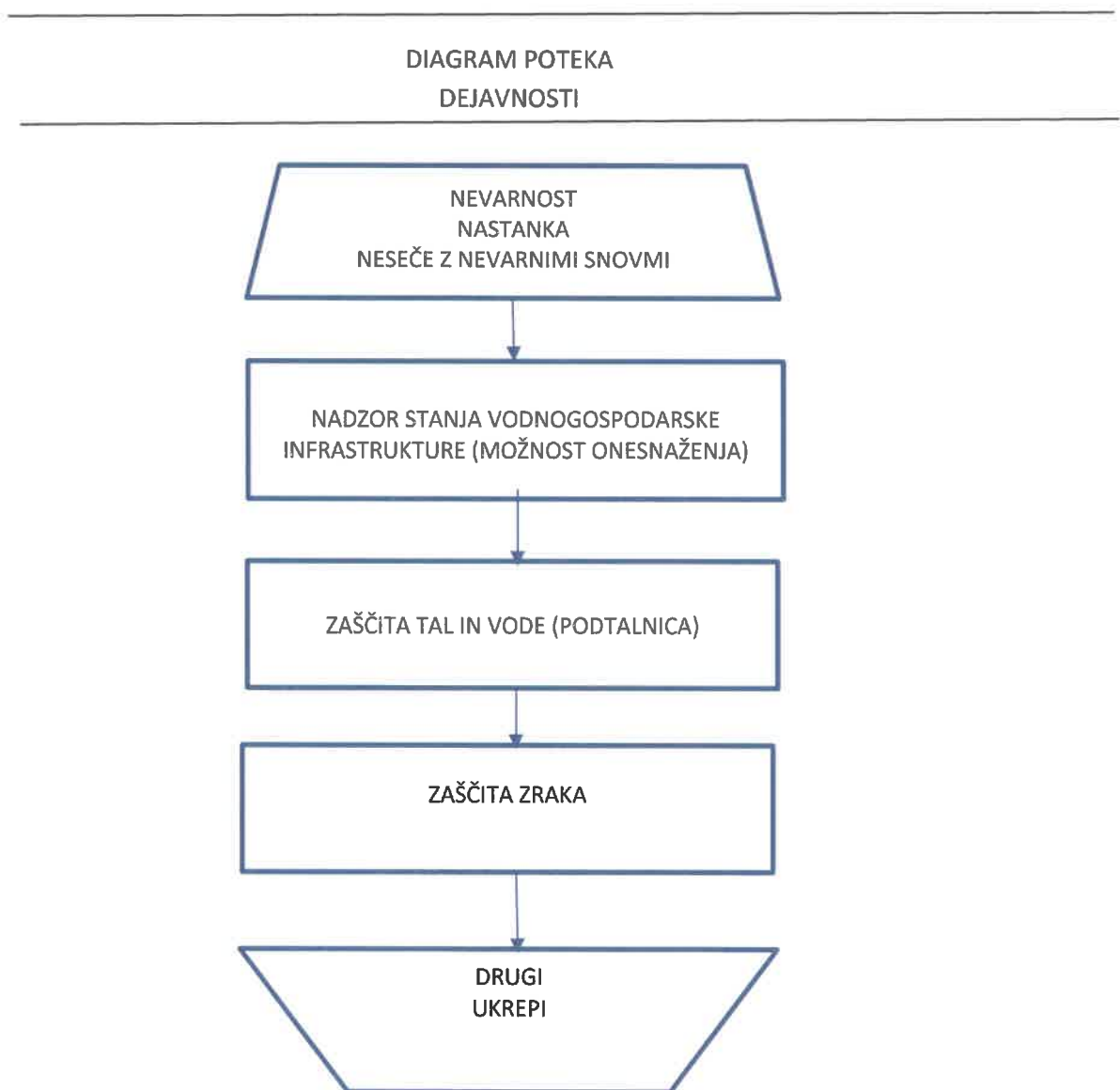
V primeru dogodka ali nesreče, ki po oceni pomočnika direktorja ne predstavlja večje nevarnosti za zdravje ljudi ali okolje, je pa izven meja normalnega obratovanja, vendar obvladljiv, posredujejo prisotni zaposleni, ki so usposobljeni za posredovanje v takih primerih. Vodenje intervencije v tem primeru prevzame pomočnik direktorja.

9 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščitni ukrepi ter naloge ZRP ob nesreči z nevarnimi snovmi obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za nadaljevanje nemotenega opravljanja dela ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Izvajanje zaščitnih ukrepov na prizadetem območju podjetja je v pristojnosti podjetja Ekoplus d.o.o. V kolikor podjetje Ekoplus d.o.o. s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč občino in v slučaju večjega obsega nesreče še regijo.

9.1 Zaščitni ukrepi

9.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se izvajajo takoj po prvih obvestilih o nesreči z nevarnimi snovmi.

Naloge tehničnega reševanja ob nesreči z nevarnimi snovmi izvajajo

- gasilska enota širšega pomena (GBL),
- lokalno pristojna prostovoljna gasilska društva.

Gasilske enote izvajajo:

- preprečevanje nastanka požarov in eksplozij,
- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- sodelovanje pri prenosu poškodovanih s kraja nesreče,
- izvajanje intervencije pri prevozu nevarnega blaga,
- preprečevanje nadaljnjega iztekanja nevarne snovi,
- odstranjevanje onesnažene zemljine,
- prestrezanje, preprečevanje širjenja iztekajoče nevarne snovi na vodah.

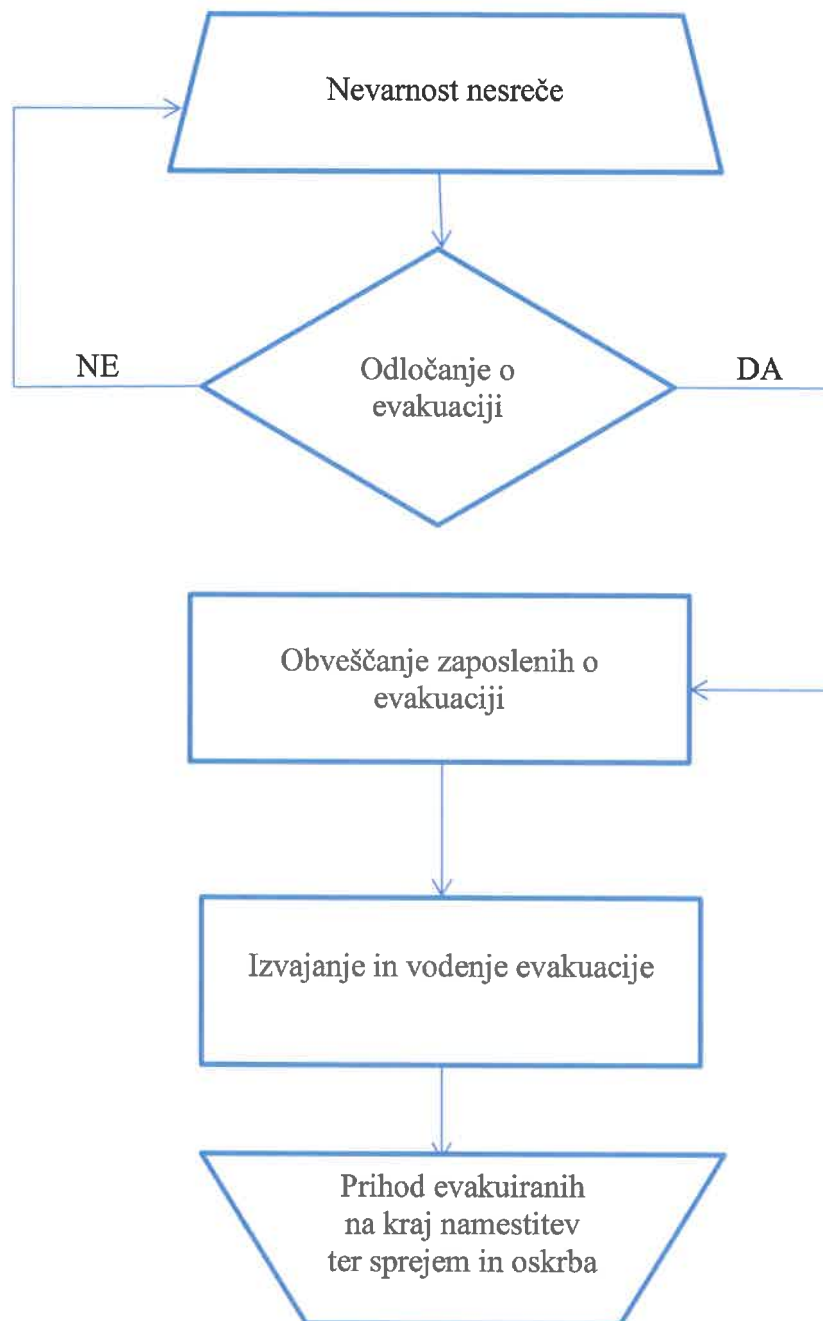
Ob nesreči z nevarnimi snovmi se na zahtevo vodje intervencije poleg gasilskih enot, aktivirajo lahko še enote za tehnično reševanje (pogodbena podjetja, ekološki laboratorij ELME, upravljavci voda.....).

9.1.2 Gašenje

Ob nivoju 1: zaposleni pričnejo z gašenjem in reševanjem z ročnimi gasilniki in hidranti.

Ob nivoju 2 in 3: se obvesti ReCO na tel. 112 in vodenje prevzame vodja intervencije, ki tudi odreja potrebno opremo in sredstva.

9.1.3 Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik zaposlenih z ogroženega na varnejše območje in se izvaja kadar stopnja nevarnosti doseže 2. nivo (objektna nevarnost), je predviden tudi umik ljudi na evakuacijsko mesto.

Ogroženi se umikajo na evakuacijsko mesto v smeri proti vetru.

Izpraznitev lokacije v primeru:

- **ognja ali dima**

Začetek evakuacije se sproži z z ustno odredbo.

V primeru alarma vsi zaposleni takoj mirno zapustijo lokacijo. Evakuacijske poti so podane v požarnem načrtu in označene s smernimi puščicami.

Odločitev o izpraznitvi celotne zgradbe (evakuacijo) sprejema vodja intervencije.

Zbirno mesto je označeno v Prilogi (Požarni načrt - načrt evakuacijskih mest). Na zbirnem mestu je odgovorna oseba (pomočnik direktorja za obratne delavce) dolžna preveriti ali so vsi zapustili lokacijo in o tem poročati vodji intervencije.

Vrnitev evakuiranih ljudi na lokacijo odobri in razglasi vodja intervencije.

Evakuacija ogroženega prebivalstva je v pristojnosti občine. Ob morebitni evakuaciji prebivalcev pa stroške evakuacije krije podjetje Ekoplus d.o.o..

P-4	Evakuacijsko zbirno mesto
-----	---------------------------

9.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

9.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči ob nesreči z nevarnimi snovmi se izvajajo le najnujnejši ukrepi za varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Nudenje prve pomoči poteka preko NMP, ki je aktivirana preko 112 oz. jo aktivira vodja intervencije.

9.2.2 Zaščita okolja

Med ukrepe zaščite okolja sodijo zaščita tal, vode (podtalnica in bližina reke Ljubljanice) in zraka.

Vse zaposlene se enkrat letno seznanijo z načrtom zaščite in reševanja, ter potrebnimi ukrepi za zaščito okolja. Seznanitev z ukrepi izvede pooblaščen delavec za VZD.

Zaščita tal in vode:

- Manjša razlitja se sanira z uporabo vpojnih in zadrževalnih sredstev iz EKO zabojnikov.
- Pri večjih razlitjih se z namenskimi čepi blokira kanalizacija. Z blokiranjem meteorne kanalizacije z namenskim napihljivim čepom, se volumen zadrževalnika poveča.
- Za sanacijo večjih razlitij imamo na razpolago lastne črpalke in sesalne kamionske cisterne.
- Opremo za ukrepanje v primeru razlitij nevarnih snovi imajo tudi gasilci (GB Ljubljana).

· Odgovoren za izvajanje zaščite je:

- **nivo 1:** pomočnik direktorja
- **nivo 2:** pomočnik direktorja preda vodenje vodju zunanje intervencije
- **nivo 3:** vodja zunanje intervencije

Zaščita zraka:

- v primeru požara:
  - gašenje in preprečitev širjenja požara
  - umik vseh vnetljivih in gorljivih snovi, predvsem tistih, ki bi v primeru širitve požara sproščale škodljive pline
- v primeru razlitja:
  - zmanjšati površino gladine tekočine (zbiranje v lovilnih jaških, črpanje, posipanje z vpojnimi sredstvi)

9.2.3 Zaklanjanje

Postopkov zaklanjanja glede na specifično pričakovanih dogodkov v podjetju ne načrtujemo.

10 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe, ki jih zaposleni in širša javnost pričnejo izvajati za preprečevanje in ublažitev posledic nesreč z nevarnimi snovmi za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja takoj oziroma v prvih urah po nesreči.

Za izvajanje nalog osebne in vzajemne zaščite ob naravnih in drugih nesrečah se zaposleni seznanjajo na raznih usposabljanjih, preko različnih oddaj na Radiu in TV ter z napotki občine v tistih predelih občine, ki so posebej ogroženi zaradi različnih nesreč.

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

NEVARNOST (naravna ali druga ustrežna) je danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z mogočo nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

NEVARNE SNOVI so snovi, ki so strupene, karcinogene, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi

11.2 Razlaga okrajšav

GBL	Gasilska brigada Ljubljana
CZ	Civilna zaščita
GE	Gasilske enote
GŠP	Gasilska enota širšega pomena
JGS	Javna gasilska služba
MOL	Mestna občina Ljubljana
NMP	Nujna medicinska pomoč
OŠCZ	Občinski štab za civilno zaščito
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
URSZR	Uprava za zaščito in reševanje
VZD	Varnost in zdravje pri delu
ZRP	Zaščita reševanje in pomoč
ZiR	Zaščita in reševanje
ZU	Zaščitni ukrepi